

IDEGA

Instituto Universitario de Estudos e
Desenvolvimento de Galicia

**MEMORIA ECONÓMICA
E DE ACTIVIDADES**

2010

UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

IDEGA

Avda. das Ciencias, s/n.
Campus Vida
15782 Santiago de Compostela
Telf.: 881814339
Fax: 881814383
E-mail: idgsec@usc.es
Web: www.usc.es/idega

ÍNDICE

PRESENTACIÓN.....	5
--------------------------	----------

ÓRGANOS DE GOBERNO E PERSOAL.....	13
--	-----------

GRUPOS DE INVESTIGACIÓN.....	19
-------------------------------------	-----------

PROXECTOS E CONTRATOS DE INVESTIGACIÓN

I. Área de economía agroalimentaria e estudos rurais.....	33
II. Área de planificación, ordenación e desenvolvemento territorial	35
III. Área de economía galega e estudos sectoriais	38
IV. Área de demografía, mercado de traballo e economía social.....	40
V. Área de economía ambiental e recursos naturais	42
VI. Área de turismo.....	43
VII. Apoio a estruturas de investigación	45

PUBLICACIÓNS

I. A economía galega. Informe 2009.....	49
II. Informe de conxuntura da economía galega	50
III. Observatorio inmobiliario	51
IV. La internacionalización de la economía gallega 2010	52
V. Documentos de traballo Idega.....	53
VI. Plan estratéxico da provincia de lugo.....	54

DOCENCIA

I. Apoio académico e institucional ao Programa de Doutoramento en Economía da Universidad de La Habana (Cuba)	57
II. Posgrao Oficial en Desenvolvemento Rexional e Integración Económica	57
III. Máster Internacional en Tecnoloxías da Información e Desenvolvemento Económico	58
IV. Máster en Sociedade da Información e do Coñecemento.....	58
V. Curso de especialización en Marketing Territorial e Novas Tecnoloxías	58
VI. Curso de verán O impacto económico e efectos distributivos do turismo en España.....	58

XORNADAS, CONFERENCIAS E SEMINARIOS

- I. Xornada sobre Políticas de clusters, experiencias recientes y retos para el futuro61
- II. II Xornadas: O mundo rural a debate61
- III. Conferencia Pathways to retirement, income and cause specific mortality risks in the Netherlands61
- IV. Conferencia Comercio, urbanismo e urbanidade61
- V. Seminario La Evolución de los Servicios Sociales en Inglaterra: Debate actual.....61

PUBLICACIÓNS 2010 INVESTIGADORES DO IDEGA 63

ORZAMENTO E BALANCE DE SITUACIÓN DO IDEGA 71

PRESENTACIÓN

O estudo dos problemas do territorio, a consideración da rexión como instrumento idóneo para a promoción do espazo no que se asenta, a planificación económica e urbanística da rexión, os imperativos da descentralización e da desconcentración, as consecuencias do avellentamento da poboación ou os desequilibrios territoriais son, sen dúbida, problemas que requiren que a **Universidade** aplique todo o seu rigor intelectual para a procura de solucións.

Dadas as peculiares circunstancias que Galicia presenta para o seu desenvolvemento (situación periférica, acusado avellentamento, elevadísima dispersión da poboación e fortes desequilibrios internos), resulta imprescindible a existencia dun centro universitario que, desde unha perspectiva transdisciplinar e coa colaboración de diversas entidades públicas e privadas, realice este amplo labor de investigación e estudo da realidade socioeconómica e territorial. Esta tarefa vén sendo realizada desde hai máis de 30 anos polo **Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia (IDEGA)**, a través do desenvolvemento dunha forma integrada e transdisciplinar de proxectos de investigación nas distintas áreas nas que se encadran os problemas anteriormente citados. Desde o seu inicio, o **IDEGA** deu mostras dunha gran capacidade investigadora, aglutinando os principais investigadores das áreas de socioeconomía e territorio tanto da Universidade de Santiago como das universidades da súa contorna, en especial das universidades públicas da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal (onde hai que salientar que membros do IDEGA desenvolveron un papel esencial na xestión da Fundación Centro de Estudos Eurorrexionais Galicia-Norte de Portugal e promoveron estudos específicos de forte impacto sobre a situación socioeconómica da Eurorrexión). Tamén é destacable a intensa actividade docente en ciclos superiores, o que converteu o IDEGA no referente básico na promoción dos estudos sociais, económicos e territoriais sobre a realidade galega.

A confluencia de investigadores de **dez áreas de coñecemento de Ciencias Sociais, Humanidades e Ciencias Experimentais** que posúen notables diferenzas en canto á súa dinámica investigadora (clasificación temática, resultados da investigación, visibilidade, etc.) é a **principal singularidade** do IDEGA. Un importante número de proxectos realizados, sobre todo os relacionados coa planificación estratéxica territorial, requiriron ademais a incorporación de investigadores doutras áreas científicas, en principio menos afíns (Bioloxía, Física, Arquitectura, Enxeñaría, etc.), pero imprescindibles para o correcto desenvolvemento das investigacións propostas, e coas que é necesario ter unha relación máis estreita, só factible desde **unha estrutura de investigación flexible e transdisciplinar** como o IDEGA. Este enfoque resulta clave, porque os problemas da sociedade non pertencen a unha soa disciplina, senón que transcenden o ámbito social, económico, cultural e tecnolóxico. O IDEGA ten como principais obxectivos a investigación básica e a aplicada no ámbito das ciencias sociais, tanto sobre os problemas de desenvolvemento económico do pasado coma do presente, con especial atención á realidade

social e económica de Galicia. Partindo deste presuposto, o IDEGA preséntase como un **centro multidisciplinar de investigación e de formación** de referencia, que debe facilitar a consecución dun **crecemento global sostible para eliminar os desequilibrios territoriais**. O seu principal obxectivo é fomentar a investigación científica, a xeración de **coñecemento sobre a realidade social, económica e territorial de Galicia e a difusión dos seus resultados en beneficio de toda a sociedade**, así como formar diferentes perfís de axentes de desenvolvemento territorial.

Os seus obxectivos fundamentais, perseguidos a través das investigacións básicas e aplicadas desenvolvidas nas liñas de investigación da área científico-técnica "Humanidades e Ciencias Sociais", priorizan a análise e estudo do desenvolvemento sostible desde unha perspectiva rexional; considerando as súas tres dimensións básicas conxuntamente (medioambiental, económica e social) pódense sintetizar nos seguintes puntos:

- .- Realizar proxectos de investigación, asesoramento e apoio técnico nos ámbitos da súa análise.
- .- Contribuír á xeración e desenvolvemento de metodoloxías nos campos de Economía, Xeografía, Historia, Socioloxía e Demografía que permitan avanzar no coñecemento científico destas áreas.
- .- Facilitar aos mozos graduados a súa formación e actividade investigadora nas liñas do Instituto para que poidan incorporarse ao actual sistema de investigación, desenvolvemento e innovación.
- .- Fomentar, impulsar e potenciar as relacións científicas de investigación e docencia con outros Centros nacionais e internacionais.
- .- Publicar os resultados das súas investigacións en libros, artigos científicos e de divulgación, e presentalos a través de relatorios e comunicacións en congresos nacionais e internacionais.
- .- Organizar congresos, seminarios, mesas redondas e xornadas de portas abertas para difundir os resultados obtidos nos proxectos de investigación.

Os obxectivos actuais coinciden exactamente cos iniciais de creación do Instituto hai xa 35 anos. O IDEGA, durante todo este período, amosou o seu compromiso co fomento da investigación científica, a xeración de coñecemento sobre a realidade social, económica e territorial de Galicia e a difusión dos seus resultados en beneficio de toda a sociedade. Publicacións como o informe anual sobre **A Economía Galega**, a coordinación de Plans Estratégicos de desenvolvemento local e provincial, o importante número de proxectos competitivos sobre a investigación socioeconómica e territorial de Galicia, os numerosos cursos, seminarios, encontros e congresos e o importante número de investigadores formados sitúan o **IDEGA como principal centro de investigación socioeconómica e territorial de Galicia** e referente para a toma de decisións das institucións públicas e privadas que inflúen no desenvolvemento territorial nas sociedades do noso contorno.

O IDEGA atópase fortemente imbricado no seu contorno social e económico. Na súa xunta de goberno forman parte, ademais das institucións académicas correspondentes da USC, importantes persoeiros dos sectores financeiros e da empresa privada (Instituto de Estudos Económicos de Galicia Barrié de la Maza, Fundación Feiraco, Caixa Galicia e Caixanova), ademais do Consello Económico e Social de Galicia. Esta importante **presenza do contorno institucional e da iniciativa privada** aséguralle ao IDEGA un papel fundamental no diálogo universidade-sociedade, concedéndolle á investigación un lugar central no que se refire á transferencia de coñecemento como se recoñeceu na avaliación externa á que foi sometido o instituto durante o ano 2010 dentro do período voluntario do Plan de Promoción dos Institutos de Investigación da USC. Neste sentido cómpre salientar, por último, que fóra do eido universitario o IDEGA colabora con outras institucións e empresas, a través da realización de informes e asesoramento técnico nos ámbitos da nosa competencia, como son CIEF-Fundación Caixa Galicia, Instituto Galego de Estatística, Fundación Arao, Instituto Enerxético de Galicia INEGA, Sociedade de Imaxe e Promoción Turística de Galicia S.A, Deputación Provincial da Coruña, Deputación Provincial de Lugo, Tribunal Galego de Defensa da Competencia, Fundación Triptolemos, Consorcio da Zona Franca de Vigo e Fundación Carolina, entre outros.

De cara ao futuro, o IDEGA seguirá afondando nos obxectivos anteriores, cunha clara preocupación pola aplicabilidade do coñecemento xerado. A realización de proxectos con marcado carácter multidisciplinar (consolidación de liñas de investigación como a medioambiental, os estudos turísticos e os problemas socioeconómicos da dispersión e o avellentamento da poboación), a difusión das investigacións mediante publicacións e congresos, o traballo con investigadores mozos e a consolidación de redes con outros centros de investigación nacionais e internacionais son os obxectivos máis importantes para o futuro.

O IDEGA pon a disposición do público, anualmente, esta memoria descritiva das súas actividades, a cal, xunto coas súas publicacións e a súa páxina web (<http://usc/idega.es/>) permiten un mellor coñecemento do centro. Pretendemos que na Memoria se recolla unha información completa sobre o noso labor investigador e o resto de actividades que se desenvolveron ao longo do último ano. Igualmente, ofrécese información sobre as entidades e as persoas que compoñen na actualidade os seus órganos de goberno e o seu persoal permanente, así como sobre os fluxos e fondos de carácter económico-financiero que son a contrapartida, e o soporte, da súa actividade.

RESUMO DA ACTIVIDADE DO IDEGA EN 2010

Como se detalla na memoria que se presenta, no ano **2010** a crise económica déixase notar con intensidade na actividade de investigación do instituto. Non obstante, a **actividade investigadora, aínda que máis reducida en número de proxectos, se desenvolve con investigacións cada vez máis**

ambiciosas, que manteñen o IDEGA como referente básico na promoción dos estudos sociais, económicos e territoriais sobre a realidade galega. Cómpre destacar que o IDEGA realiza un importante labor de transferencia coa organización de numerosas xornadas, seminarios e reunións científicas que o sitúan como primeiro instituto da USC en número de actividades ofertadas (supón máis da metade da oferta total dos institutos da USC).

Os datos das memorias económicas da USC sitúan o IDEGA en 2009 como o primeiro instituto de investigación por número de actuacións e segundo por crédito cun peso cada ano maior. En todo caso, a crise económica deixouse sentir cun lixeiro descenso no crédito (2,8%), que se confirmou durante 2010, cando o descenso no crédito supera o 20%.

TOTAL INVESTIGACIÓN (Capítulo VI)						
	2004		2008		2009	
	TOTAL ACTUACIÓNS	CRÉDITO	TOTAL ACTUACIÓNS	CRÉDITO	TOTAL ACTUACIÓNS	CRÉDITO
IDEGA	61	1.052.927,32	131	2.316.863,60	150	2.251.281,96
TOTAL INSTITUTOS	367	8.581.813,93	540	13.261.397,19	590	12.238.600,83
TOTAL USC	2955	56.712.054,38	4.048	94.014.141,98	4.332	88.487.563,04
PARTICIPACIÓN IDEGA TOTAL INSTITUTOS	16,62%	12,27%	24,26%	17,47%	25,42%	18,39%
POSICIÓN ENTRE INSTITUTOS	PRIMEIRO	CUARTO	PRIMEIRO	SEGUNDO	PRIMEIRO	SEGUNDO

Ao peche do exercicio de 2010, o IDEGA contaba cun orzamento anual de xestión de máis de 149.000 euros, grazas basicamente ás contribucións de financiamento provenientes dos grupos de investigación que desenvolven os seus proxectos no Instituto. Pola súa banda, o orzamento de investigación, docencia e cooperación internacional superou en 2010 os 1.880.000 euros, o que supón un 18% menos que en 2009. Aínda que a caída na actividade investigadora en crédito é importantes, o IDEGA confirma a súa posición nun contexto interno e externo moi complicado. Os detalles do orzamento preséntanse na sección IX.

Os órganos de goberno do IDEGA (sección I) celebraron as súas reunións estatutarias ordinarias no período lectivo: a xunta de goberno, o día 20 de maio de 2010 e o consello científico, os días 2 de febreiro, 15 de marzo, 22 de xullo e 29 de outubro. Ademais celebráronse varias reunións da comisión permanente.

Ao longo do ano os sete grupos de investigación adscritos ao IDEGA (sección II) desenvolveron a súa actividade nas liñas de investigación preferente que caracterizan o traballo realizado no instituto: economía agroalimentaria e estudos rurais, ordenación e desenvolvemento territorial, economía galega, mercado de traballo e economía social, economía ambiental e recursos

naturais e turismo. Ademais do persoal pertencente aos grupos de investigación, o IDEGA recibe anualmente un importante número de profesores e investigadores visitantes que utilizan temporalmente as súas instalacións. Neste último ano o número de investigadores invitados foi superior á trintena grazas aos convenios de colaboración coa **Universidade de la Habana en Cuba** e ao acordo de intercambio de alumnos coa **Università degli studi di Salerno en Italia**, dentro do programa europeo "**Erasmus placement**", o que, sumados os investigadores adscritos, supón que durante 2010 as persoas que traballaron no IDEGA superaron con moito o medio cento.

Os proxectos de investigación desenvolvidos en 2010 descríbense na sección III. Con algúns destes proxectos o IDEGA trata de dar resposta á demanda que lle dirixen organismos privados ou públicos, nacionais ou internacionais. En particular, en 2010, leváronse a cabo 45 proxectos de investigación e 1 proxecto de cooperación internacional en docencia. Un importante froito destes proxectos son a edición por parte do IDEGA de varias publicacións en distintos formatos (sección IV).

Ao longo de 2010 o labor docente do instituto estabilizouse no alto nivel acadado en 2009 (sección V). Ademais dos programas de doutoramento xa consolidados nos que o IDEGA participa activamente (o programa de cooperación "**Apoio académico e institucional ao programa de doutoramento de Universidade de La Habana**" en Cuba e o programa oficial de posgrao en economía da USC "**Desenvolvemento Rexional e Integración Económica**"), durante 2010 celebráronse nas instalacións do IDEGA o **Máster Internacional en informática social e desenvolvemento Urbano-Rexional**, o **Máster Internacional en Tecnoloxías da Información e Desenvolvemento Económico** e o Curso de especialización en **Marketing Territorial e Novas Tecnoloxías**.

O seminario interno de investigación do IDEGA desenvolveuse durante CINCO xornadas a cargo de investigadores internos e procedentes doutros centros (sección VI). Os seminarios desenvólense en colaboración co programa de doutoramento e a Fundación Caixa-Galicia.

Os investigadores do IDEGA publican os seus traballos en revistas profesionais españolas e internacionais (ver detalle na sección VIII) e preséntanos en seminarios e conferencias.

As seccións seguintes presentan na orde xa mencionada os detalles das diferentes áreas de actividade do IDEGA. Esperamos que o exercicio de transparencia que esta memoria implica estimule de forma permanente a mellor adecuación posible entre os obxectivos e os recursos, en virtude do compromiso que o IDEGA contrae coa sociedade mediante a súa publicación.

ÓRGANOS DE GOBERNO E PERSOAL

XUNTA DE GOBERNO

Presidente: **D. Juan José Casares Long.** Reitor da Universidade de Santiago de Compostela.

D. Francisco González García. Vicerreitor de Investigación e Innovación da Universidade de Santiago de Compostela.

D. Javier López Martínez. Director do Instituto de Estudos Económicos de Galicia Pedro Barrié de la Maza.

D. Xesús García Calvo. Presidente do Padroado da Fundación FEIRACO.

D. José Luis Méndez López. Director Xeral de Caixa Galicia e Vicepresidente do Patronato da Fundación Caixa Galicia.

D. José Luis Pego Alonso. Director Xeral de Caixanova.

D. Pablo Egerique Martínez. Presidente do Consello Económico e Social de Galicia.

D. Carlos Hernández Sande. Director do Centro de Innovación e Transferencia Tecnolóxica do CITT da Universidade de Santiago de Compostela.

D. Melchor Fernández Fernández. Director do IDEGA.

D. Miguel Pazos Otón. Secretario do IDEGA.

D. Joam Carmona Badía. Representante do Consello Científico do IDEGA.

D. Alberto Meixide Vecino. Representante do Consello Científico do IDEGA.

DIRECTOR:

Melchor Fernández Fernández

SECRETARIO:

Miguel Pazos Otón

CONSELLO CIENTÍFICO

Aldrey Vázquez, José Antonio
Antelo Suárez, Manel
Ares Fernández, Juan J.
Balboa López, Xesús Leopoldo
Beiras Torrado, Xosé Manuel
Carmona Badía, Joam
Castañón Llamas, Luís
Fernández Fernández, Melchor
Fernández Grela, Manuel
Fernández Leiceaga, Xoaquín
Fernández Prieto, Lourenzo
Ferrás Sexto, Carlos
García Negro, María do Carme
Giráldez Rivero, Xesús
González Manteiga, Wenceslao
Jordán Rodríguez, Manuel

Lois González, Rubén C.
López Iglesias, Edelmiro
López Taboada, Xosé Antón
Loureiro García, María L.
Marey Pérez, Manuel Francisco
Meixide Vecino, Alberto
Pazos Otón, Miguel
Pousa Hernández, Miguel
Ricoy Riego, Carlos J.
Riveiro García, María Dolores
Rojo Sánchez, Xavier
Santos Solla, Xosé
Sineiro García, Francisco
Suárez Piñeiro, Ana María

COMISIÓN PERMANENTE

Fernández Fernández, Melchor
Fernández Grela, Manuel
Ferrás Sexto, Carlos
Pazos Otón, Miguel
Suárez Piñeiro, Ana María

PERSOAL INVESTIGADOR

- Ana María Suárez Piñeiro, Programa Isidro Parga Pondal
- André Carrascal Incera, Investigador en prácticas
- Diana Pérez Dacal, Investigadora contratada
- Melina Barrio Martínez, Programa María Barbeito
- Yolanda García Vázquez, Investigadora Predoutoral
- Francisco José Armas Quintá, Investigador contratado
- Mariña Pose García, Contratada FPI
- Diana Fernández Méndez, Bolseira de investigación
- María Lobo Rey, Investigadora contratada
- Aureliano García Suárez Llanos, Investigador contratado
- Elva López Mourelo, Bolseira FPU
- Manuel Fernando Flores Mallo, Programa María Barbeito
- Natalia Bouso Bouso, Programa Lucas Labrada
- Ángeles Piñeiro Antelo, Programa Ángeles Alvario
- Luis María Ulloa Guitián, Investigador contratado
- Luis Franco Vázquez, Investigador contratado
- Fernando Corbelle Cacabelos, Bolseiro de investigación
- Antonia Cristina Cociña Iglesias, Investigadora contratada
- Dominic Royce, Bolseiro de Investigación
- María del Carmen Vilariño López, Investigadora contratada
- Alexia Calvo González, Investigadora contratada
- María Alló Pazos, Investigadora contratada
- Rocío Domínguez Álvarez, Investigadora contratada
- Paula Elena Fernández Páez, Becaria AECID
- Jeniser Jiménez Acevedo, Becaria AECID

PERSOAL DO CETUR

- Dulce Costas Carro, Investigadora contratada
- Paula Solla Sineiro, Investigadora contratada
- Rosa María Fernández Gómez, Investigadora contratada
- Montserrat Iglesias Pérez, Investigadora contratada
- Guido Álvarez Parga, Investigador contratado

INVESTIGADORES INTERNACIONAIS

- Anna Matilde Civalde
- Fabio Nartone
- Claudia Buonocore
- Félix Francisco Marrero Prieto
- Vilma Helena Hidalgo de los Santos
- Alexis Llanes Ramos
- Massiel Fernández Torres
- Magela Pérez Pérez
- Indira Galtés Galeano
- Aizhan Samanbayeva
- Arstanbek sagyntai Uulu
- Susumu Yoshida
- José Clemente Polo Andrés

TÉCNICOS E PERSOAL DE APOIO

ADMINISTRACIÓN

- María Lourdes Díaz Sánchez
- María García Ferreiro
- María Dolores Tuñas Riveiro

TÉCNICO INFORMÁTICO

- Manuel López Sande

TÉCNICA DE XESTIÓN DE PROXECTOS

- Sandra Rodríguez Rodríguez

GRUPOS DE INVESTIGACIÓN

ANÁLISE TERRITORIAL GI-1871

Liñas de investigación:

- ✓ Análises socioeconómicas con implicacións territoriais: turismo, industria, transportes-mobilidade, pesca
- ✓ Desenvolvemento local
- ✓ Ordenación do territorio: urbanismo
- ✓ Medio ambiente: espazos naturais, diagnóstico ambiental, climatoloxía aplicada
- ✓ Cooperación internacional ao desenvolvemento. Loita contra o empobrecemento

Coordinador:

Lois González, Rubén Camilo

Investigadores:

Aldrey Vázquez, José Antonio
 Durán Villa, Francisco Ramón
 Martí Ezpeleta, Alberto
 Orduña Domingo, María Teresa
 Paül Carril, Valerià
 Pazos Otón, Miguel
 Piñeira Mantiñán, María Xosé
 Rodríguez González, Román
 Suárez Piñeiro, Ana María
 Verdugo Matès, Rosa María
 Bouso Bouso, Natalia
 Lopez, Lucrezia
 Piñeiro Antelo, María Anxos
 Ulloa Guitián, Luis María

Colaboradores externos:

Calvo Silvosa, Anxo Ramón, Universidade da Coruña
 Castro Fernández, Belén María, CESUGA. Centro de Estudios Superiores
 Universitarios de Galicia
 Araujo da Silva, Onildo, Universidade Estadual de Feira de Santana UEFS
 Figueira Almeida Urbano Medonça, Joao Pedro, Universidade Lusíada do
 Porto.

ANÁLISE ECONÓMICA GI-1922

Liñas de investigación:

- ✓ Microeconomía
- ✓ Macroeconomía
- ✓ Economía financeira
- ✓ Crecemento e desenvolvemento económico
- ✓ Economía Internacional
- ✓ Economía rexional e sectorial
- ✓ Historia do Pensamento Económico

Coordinador:

Ricoy Riego, Carlos Javier

Investigadores:

Ares Fernández, Juan José
Balseiro Rañal, Manuel
Barcia Domínguez, María José
Insúa Piñeiro, Carlos
Meixide Vecino, Alberto
Trelles González, Rafael
Vilas Fernández, Manuel Ángel
Villar Casas, Gumersindo

**ECONOMÍA AGROALIMENTARIA E MEDIOAMBIENTAL,
DESENVOLVEMENTO RURAL E ECONOMÍA SOCIAL GI-1899**

Liñas de investigación:

- ✓ Economía agroalimentaria
- ✓ Economía medioambiental
- ✓ Políticas agrarias e de desenvolvemento rural
- ✓ Xestión económica das explotacións agrarias
- ✓ Socioloxía rural
- ✓ Comportamento do consumidor
- ✓ Economía social e cooperativismo
- ✓ Desenvolvemento rexional
- ✓ Migracións
- ✓ Finanzas e seguros

Coordinador:

López Iglesias, Edelmiro

Investigadores:

Castañón Llamas, Luis
Jordán Rodríguez, Manuel
Fernández Leiceaga, Xaquín M.
Pérez Fra, María do Mar
Sineiro García, Francisco
García Arias, Ana Isabel
Santiso Blanco, Xurxo
Valdés Pazos, Bernardo
Lorenzana Fernández, Roberto
Vázquez González, Ibán

Colaboradores externos:

Arnalte Alegre, Eladio Vicente, Universidad Politécnica de Valencia
Ceña Delgado, Felisa, Universidad de Córdoba

GRUPO DE ECONOMÍA AMBIENTAL E XESTIÓN SOSTIBLE DOS RECURSOS NATURAIS GI-2037

Liñas de investigación:

- ✓ Economía ambiental (valoración de activos ambientais, análise de políticas de incentivos e estudos metodolóxicos de valoración)
- ✓ Economía da enerxía (análise do impacto externo e análise do ciclo da vida)
- ✓ Economía dos recursos naturais (recursos agrarios, pesqueiros e forestais)
- ✓ Economía da saúde (obesidade, tabaco e pesticidas-productos ecolóxicos)

Coordinadora:

Loureiro García, María Luz

Investigadoras:

Barrio Martínez, Melina
Barreal Pernas, Jesús
Domínguez Álvarez, Rocío
Domínguez Arcos, Fernando
Alló Pazos, María

Colaboradores externos:

John B. Loomis, Colorado State University
Paulo A. L. Nunes, FEEM, Fundación Eni Enrico Mattei
Ojea Fernández-Colmeiro, Elena, Bc3 Bask Center for Climate Change
Rodolfo Nayga, Jr., University of Arkansas
Bradshaw, Richard, University of Liverpool
Lavandeira Villot, Xabier, Universidade de Vigo

GRUPO DE INVESTIGACIÓN SOCIEDADE, TECNOLOXÍA E TERRITORIO GI-1832

Liñas de investigación:

- ✓ Planificación urbana e rexional
- ✓ Planeamento participativo
- ✓ Desenvolvemento rural-urbano
- ✓ Planificación estratéxica
- ✓ Márketing territorial
- ✓ Novas Tecnoloxías e Sociedade
- ✓ Xeografía da Sociedade da Información

Coordinador:

Ferrás Sexto, Carlos

Investigadores:

García Vázquez, Yolanda
Moreira, Víctor José
Pose García, Mariña

Colaboradores externos:

Patrick O'Flanagan, University College Cork
John Naylon, Keele University
Xosé M. Souto González, Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento
Antonio Sánchez Bernal, Universidad de Guadalajara
João Sarmento, Universidade do Minho
Artur Serra Hurtado, Universidad Politécnica de Cataluña
Antonio Lucas Soares, INESC. Universidade do Porto
Joaquín Pinto Escribano, Centro Internacional de Tecnologías Avanzadas para el desarrollo rural (CITA)
Martin Scheer, International School of Management. ISM-Dortmund
Jesús Arroyo Alejandre, CUCEA. Universidad de Guadalajara. México
Joana Seguí Pons, Universidad Islas Baleares

**GRUPO DE ESTUDOS DE HISTORIA EMPRESARIAL E SECTORIAL.
PESCA, INDUSTRIA E COMERCIO GI-1170**

Liñas de investigación:

- ✓ Historia e economía da pesca e da construción naval
- ✓ Relacións Económicas Internacionais
- ✓ Historia industrial
- ✓ Historia da empresa
- ✓ Historia do traballo
- ✓ Patrimonio industrial e marítimo

Coordinador:

Carmona Badía, Joam

Investigadores:

Espido Bello, María del Carmen
Fernández González, Ángel Ignacio
Giráldez Rivero, Jesús
Lebrancón Nieto, Joseba
Lozano Courtier, Alberto
Macías Vázquez, Alfredo
Muñoz Abeledo, Luisa

GRUPO DE ANÁLISE E MODELIZACIÓN ECONÓMICA GI-1883

Grupo de Análise e Modelización Económica

IDEGA
Avda. das Ciencias, Chalet nº 1
Campus Universitario Sur
15782 Santiago de Compostela

Tel: +34 981 59 11 66 / +34 981 56 31 00, ext: 14339 Fax: +34 981 59 99 35

Liñas de investigación:

- ✓ Contabilidade Social
- ✓ Análise Input-Output
- ✓ Integración Económica
- ✓ Economía Internacional
- ✓ Economía laboral
- ✓ Análise de Eficiencia e Produtividade
- ✓ Historia do pensamento económico

Coordinador:

Fernández Fernández, Melchor

Investigadores:

Bande Ramudo, Roberto
 Canay Pazos, José Raúl
 Fernández Castro, María Belén
 Fernández Grela, Manuel
 Herranz González, Roberto
 Pereira López, Jesús
 Rey Suárez, Pedro María
 Riveiro García, María Dolores
 Fernández Páez, Paula Elena
 Flores Mallo, Manuel Fernando
 López Mourelo, Elva

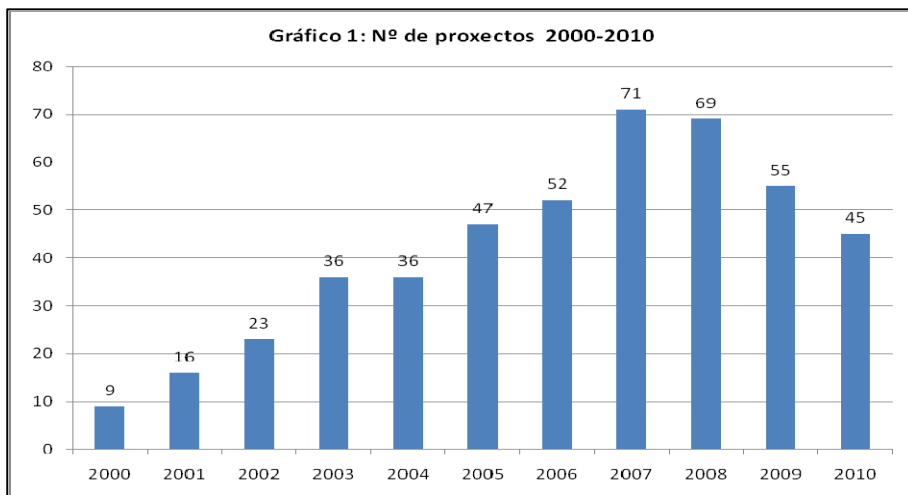
Colaboradores externos:

Montuenga Gómez, Víctor Manuel, Universidad de Zaragoza
 Polo Andrés, José Clemente, Universidad Autónoma de Barcelona
 Manrique de Lara Peñate, Casiano, Universidad de Las Palmas de Gran Canaria
 Sergio Destefanis, U. degli Studi di Salerno
 Vania Sena, Aston Business School
 Guadalupe Fugarolas Álvarez-Ude, Caixa Galicia
 Salvatore Capasso, University of Naples, Parthenope
 Fuentes Castro, Daniel, Universidad de Zaragoza
 Pena Boquete, Yolanda, Universidade de Vigo

PROXECTOS E CONTRATOS DE INVESTIGACIÓN

Liñas xerais evolución da investigación no IDEGA nos últimos anos

1.- Redución da actividade ata niveis similares aos do ano 2005, aínda que con maior orzamento.

2.- Reequilibrio por áreas. O turismo deixa de ser área predominante.

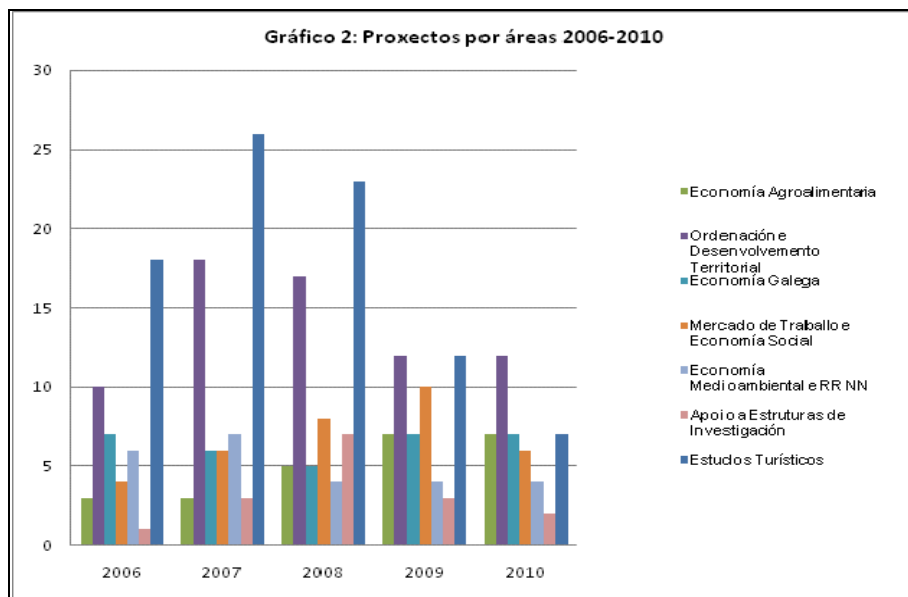
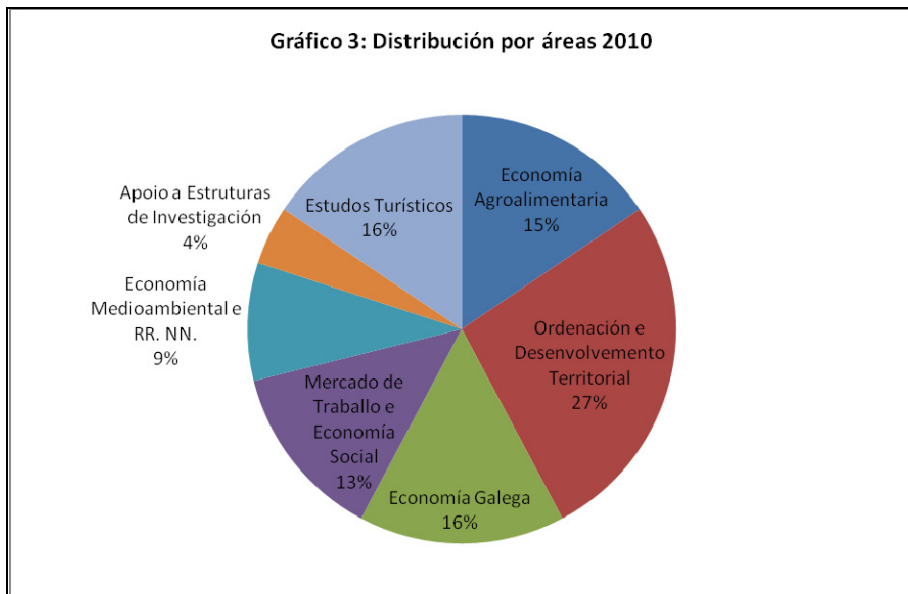
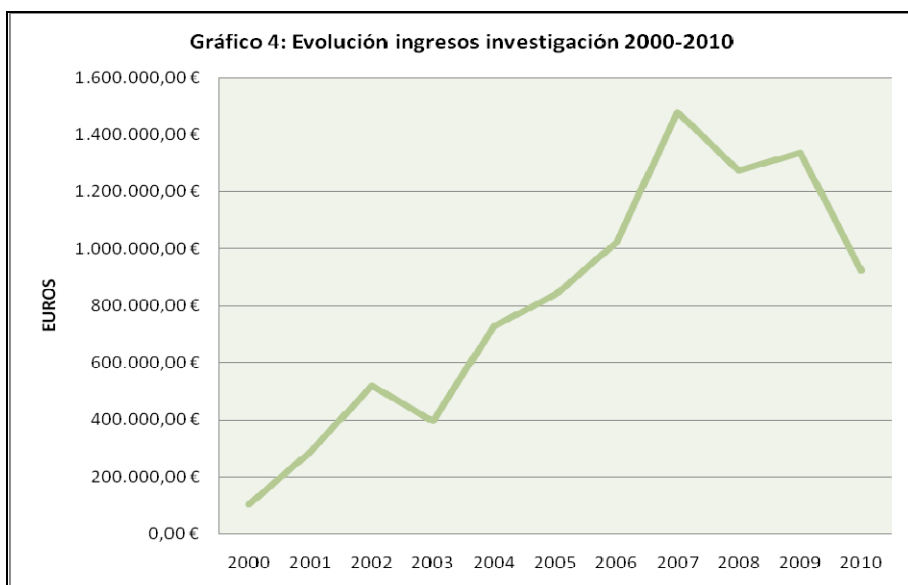

Gráfico 3: Distribución por áreas 2010

3.- Caída dos ingresos por investigación (aproximadamente un 25% no último exercicio).

Gráfico 4: Evolución ingresos investigación 2000-2010

I. ÁREA DE ECONOMÍA AGROALIMENTARIA E ESTUDOS RURAIS

1. *Convenio de colaboración entre o MAPA, a Universidade Politécnica de Valencia e a USC para a creación do Observatorio de apoio público á agricultura*

Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación

Investigador principal: Francisco Sineiro García, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. *Impactos da desaparición da política de cotas nas explotacións de leite galegas*

Proxecto de investigación financiado pola Dirección Xeral de I+D

Investigador principal: Francisco Sineiro García, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. *Plan estratéxico do Cluster Alimentario de Galicia (primeira parte)*

Proxecto de investigación financiado polo Cluster Alimentario de Galicia

Investigador principal: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. *Estudo de innovación na produción e comercialización da castaña*

Proxecto de investigación financiado por Servicios Técnicos Gaia, S.L.

Investigador principal: Manuel Francisco Marey Pérez, Departamento de Enxeñaría Agroforestal/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

- 5. *Planificación na produción e comercialización da castaña***
Proxecto de investigación financiado por Proyecta Ingenio y Estudios, S.L.

Investigador principal: Manuel Francisco Marey Pérez, Departamento de Enxeñaría Agroforestal/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
- 6. *Marketing territorial como estratexia de desenvolvemento do sector alimentario de Galicia***
Proxecto de investigación polo Cluster Alimentario de Galicia

Investigador Principal: Miguel Pazos Otón, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.
- 7. *Granxas dixitais. DIVERCIENCIA***
Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Economía e Industria

Investigador principal: Carlos Ferrás Sexto, Departamento de Xeografía /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

II. ÁREA DE PLANIFICACIÓN, ORDENACIÓN E DESENVOLVEMENTO TERRITORIAL

1. *Elaboración do Plan Estratéxico da cidade de Santiago de Compostela*

Proxecto de investigación financiado pola ODPSA UTE

Investigadores principais: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela; Juan. J. Ares Fernández, Escola de Relacións Laborais /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. *Novos retos de gobernanza nas cidades galegas do Eixo Atlántico. Busca da sostibilidade na xestión do territorio*

Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Educación e Ciencia

Investigador Principal: Román Rodríguez González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

3. *Sociedade da información e desenvolvemento urbano-rxional. Aplicación de metodoloxías de E-inclusión e marketing territorial*

Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación

Investigador principal: Carlos Ferrás Sexto, Departamento de Xeografía /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. *Impulso do desenvolvemento socioeconómico e difusión da utilización das novas tecnoloxías da comunicación e da información (PROXECTO GRANXAFAMILIAR)*

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Feiraco, Cáritas Diocesana de Santiago

Investigador principal: Carlos Ferrás Sexto, Departamento de Xeografía /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

5. *Desenvolvemento e execución do Plan Estratéxico da provincia da Coruña*

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín

Investigador principal: Juan J. Ares Fernández, Escola de Relacións Laborais/IDEGA da Universidade de Santiago de Compostela.

6. *Colaboración para a elaboración do Plan Estratéxico da provincia de Lugo para o período 2008/2013*

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín

Investigador Principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica /IDEGA, Universidade de Santiago.

7. *Servizos web xeográficos: ferramentas para a análise e xeración de información estratéxica para as empresas*

Proxecto de investigación financiado por Signo Sistemas de Información Xeográfica e Cartografía Dixital, S.L.

Investigador Principal: Román Rodríguez González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

8. *Deseño de instrumentos económico-territoriais para a xestión administrativa do desenvolvemento local en Senegal, Cabo Verde e Mali*

Proxecto de investigación financiado pola Axencia Española de Cooperación Internacional (AECI)

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela

9. *Elaboración do Laboratorio de Estudos da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal (LEER)*

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín e Ingeniería y Economía del Transporte, S.A (INECO)

Investigadora principal: María Dolores Riveiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela

10. Apoio á produción de recursos cartográficos a través de ferramentas GIS

Proxecto de investigación financiado por Enxeñeiros e Arquitectos Consultores, IDOM S.A

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela

11. Servizo de consultoría para a elaboración dun plan de formación para a AISTI enfocado en cursos de especialización no dominio da sociedade da información

Investigador principal: Carlos Ferrás Sexto, Departamento de Xeografía /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

12. Informes técnicos sobre o estado da planificación territorial e hidrolóxica da Confederación Hidrográfica Miño-Sil: proposta de actuacións

Proxecto de investigación financiado por Cenenteser, S.L

Investigador principal: Manuel Francisco Marey Pérez, Departamento de Enxeñaría Agroforestal/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela

III. ÁREA DE ECONOMÍA GALEGA E ESTUDOS SECTORIAIS

1. ***A Economía Galega. Informe 2009***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Investigador principal: Alberto Meixide Vecino, CIEF, Fundación Caixa Galicia, IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. ***Observatorio Inmobiliario***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Investigador principal: Manuel Vilas Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica, Universidade de Santiago de Compostela

3. ***Informe de conxuntura da economía galega***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Coordinador: Alberto Meixide Vecino, CIEF, Fundación Caixa Galicia, IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. ***Elaboración do proxecto de Internacionalización da empresa galega***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Investigador principal: Juan José Ares Fernández, Escola de Relacións Laborais /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

5. ***Sistemas de Información Xeográfica (SIG): desenvolvemento dun portal xeoespacial para a publicación de información estatística económica e social de Galicia***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Investigador principal: Manuel Francisco Marey Pérez, Departamento de Enxeñaría Agroforestal/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

6. *A industria en Galicia: estratexias de acceso aos mercados internacionais, a innovación e a incidencia do sector público na incentivación da actividade*

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín

Investigador principal: Juan José Ares Fernández, Escola de Relacións Laborais /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

7. *Deseño e aplicación de técnicas de liderado, planificación seguimento e control para a consecución de equipos eficaces*

Proxecto de investigación financiado por Nortagro, S.L.

Investigador principal: Carlos Amiama Ares, Departamento de Enxeñaría Agroforestal, Universidade de Santiago de Compostela.

IV. ÁREA DE DEMOGRAFÍA, MERCADO DE TRABAJO E ECONOMÍA SOCIAL

- 1. *Novas metodoloxías de estudo no turismo: As contas de emprego***
Proxecto de investigación financiado pola Dirección Xeral de I+D
Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
- 2. *Política monetaria común e desemprego rexional en España: o caso do mercado de traballo galego***
Proxecto de investigación financiado pola Dirección Xeral de I+D
Investigador principal: Roberto Bande Ramudo, Departamento de Fundamentos da Análise Económica, Universidade de Santiago de Compostela.
- 3. *Elaboración do proxecto do Observatorio do Envellecemento***
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
- 4. *Partnership, healthy eating and innovative governance as tools to counteract obesity and overweight (OBESITY GOVERNANCE)***
Proxecto de investigación financiado pola Comisión Europea
Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
- 5. *Cambios nos patróns de consumo e aforro despois dunha crise: efectos sobre o mercado de traballo***
Proxecto de investigación financiado pola Dirección Xeral de I+D
Investigador principal: Roberto Bande Ramudo, Departamento de Fundamentos da Análise Económica, Universidade de Santiago de Compostela.

6. *Desenvolvemento de accións de estudo no ámbito da planificación e da xestión dos servizos sociais*

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Traballo e Benestar

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández,
Departamento de Fundamentos da Análise Económica /IDEGA,
Universidade de Santiago de Compostela.

V. ÁREA DE ECONOMÍA AMBIENTAL E RECURSOS NATURAIS

1. *Climate change and impact research: the Mediterranean Environment (CIRCE)*

Proxecto de investigación financiado pola Comisión Europea

Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. *Gestión de incendios para el mantenimiento de la Biodiversidad y Mitigaci (BIODIVERSA CALL: FIREMAN)*

Proxecto de investigación financiado pola Comisión Europea

Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. *Efectos y políticas del cambio climático: implicaciones después de 2012*

Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación

Investigadora principal: María L. Loureiro García, IDEGA/Universidade de Santiago de Compostela

4. *Implica (subproxecto dentro do proxecto "restauración e xestión forestal")*

Proxecto de investigación financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación

Investigador principal: Manuel Francisco Marey Pérez, Departamento de Enxeñaría Agroforestal/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

VI. ÁREA DE TURISMO

- 1. Observatorio do Camiño de Santiago**
Proxecto de investigación financiado pola S. A. de Xestión do Plan Xacobeo
Investigador principal: Xosé Santos Solla, Departamento de Xeografía /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
- 2. Elaboración das contas satélite do turismo en Galicia**
Proxecto de investigación financiado polo Instituto de Estudos Turísticos de Galicia
Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
- 3. Benchmarking de produtos turísticos e a súa aplicación en Galicia**
Proxecto de investigación financiado pola Dirección Xeral de I+D
Investigador principal: Xosé Santos Solla, Departamento de Xeografía /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.
- 4. Elaboración do proxecto "o impacto económico do Xacobeo 2010"**
Proxecto de investigación financiado pola Fundación Caixa Galicia-Claudio San Martín
Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela
- 5. Efectos distributivos e impacto económico da actividade turística en Galicia**
Proxecto de investigación financiado pola Dirección Xeral de I+D
Investigador principal: Xesús Pereira López. Departamento de Métodos cuantitativos para a economía e a empresa.

6. *Traballos para Cursos Internacionais da USC*

Proxecto de investigación financiado por Cursos Internacionais da Universidade de Santiago de Compostela S.L.

Investigador principal: Xosé Santos Solla, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

7. *Seminario de español, turismo e grandes eventos*

Proxecto de investigación financiado pola Axencia Española de Cooperación Internacional (AECI)

Investigador principal: Xosé Santos Solla, Departamento de Xeografía /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

VII. APOIO A ESTRUTURAS DE INVESTIGACIÓN

1. Programa de consolidación e estruturación de unidades de investigación competitivas: Unidades de transferencia

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. Axudas para a consolidación das unidades de investigación do sistema galego de investigación e innovación: Grupos de investigación/ANTE

Investigador principal: Xosé Santos Solla, Departamento de Xeografía /IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

PUBLICACIONES

I. A ECONOMÍA GALEGA. INFORME 2009

Análise do comportamento da economía de Galicia no ano 2009, poñéndoa en relación coa economía española; examínase a evolución tanto no seu conxunto como no detalle dos seus sectores.

Director: Alberto Meixide Vecino, CIEF, Fundación Caixa Galicia-Universidade de Santiago/IDEGA.

Membros do Equipo realizador: Juan. J Ares Fernández, Universidade de Santiago/IDEGA; Roberto Bande Ramudo, Universidade de Santiago; Adrián Blanco Estévez, Economista; Cristina Calvo Santos, Economista; Manuel Fernández Grela, Universidade de Santiago/IDEGA; Aureliano García González-Llanos, Economista; Xan López Facal, Economista; Edelmiro López Iglesias, Universidade de Santiago/IDEGA; Dolores Martínez Martínez CIEF/Fundación Caixa Galicia; Fidel Martínez Roget, Universidade de Santiago; Luis Otero González, Universidade de Santiago; Xulio X. Pardellas de Blas, Universidade de Vigo; Miguel Pousa Hernández, Universidade de Santiago/IDEGA; Miguel Anxo Vázquez Taín, Universidade de Santiago; Bernardo Valdés Paços, Universidade de Santiago; Manuel Vilas Fernández, Universidade de Santiago.

Colaborador: Manuel López Sande.

Editado pola Fundación Caixa Galicia.
I.S.B.N.: 987-84-96982-47-5
Depósito Legal: C-2319-2010

II. INFORME DE CONXUNTURA DA ECONOMÍA GALEGA

O Informe de conxuntura da economía galega, cunha periodicidade trimestral, presenta a análise sobre a evolución máis recente dun conxunto de variables macroeconómicas básicas, o que permite obter conclusións sobre a tendencia que está seguindo esta economía. O estudo encádrase no contexto da economía española e mundial, polo que, en primeiro lugar, se estuda a conxuntura destas dúas áreas xeográficas, para, deseguido, abordar pormenorizadamente a evolución da economía galega distinguindo cinco grandes apartados: demanda, actividade, comercio exterior, prezos e mercado de traballo. Realízanse predicións a partir dunha análise multivariante de series temporais dos principais indicadores.

Coordinador: Alberto Meixide Vecino, CIEF-Fundación Caixa Galicia, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA.

Investigadores: Juan J. Ares Fernández, Universidade de Santiago de Compostela /IDEGA; Manuel Febrero Bande, Universidade de Santiago de Compostela; Wenceslao González Manteiga, Universidade de Santiago de Compostela /IDEGA; Miguel Pousa Hernández, Universidade de Santiago de Compostela /IDEGA; Juan Carlos Reboredo Nogueira, Universidade de Santiago de Compostela; José María da Rocha Álvarez, Universidade de Vigo /IDEGA.

Colaboradora de investigación: Dolores Martínez Martínez, CIEF-Fundación Caixa Galicia.

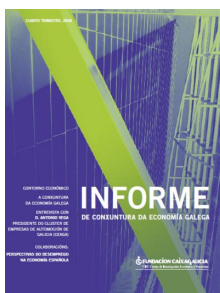
Números publicados:

Informe de Conxuntura da Economía Galega. Marzo 2010

Informe de Conxuntura da Economía Galega. Xuño 2010

Informe de Conxuntura da Economía Galega. Setembro 2010

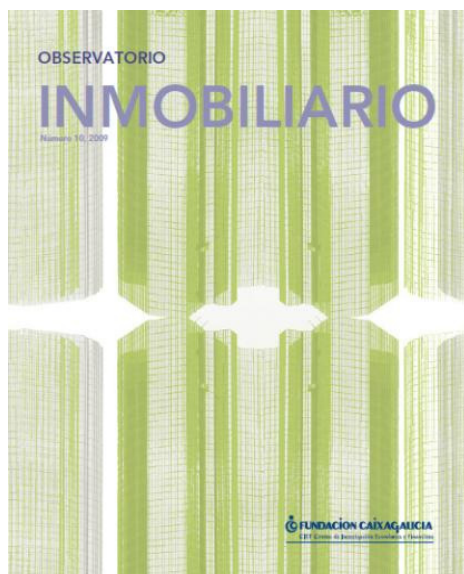
Informe de Conxuntura da Economía Galega. Decembro 2010

III. OBSERVATORIO INMOBILIARIO

O Observatorio Inmobiliario é unha publicación de carácter semestral que ten por obxectivo a análise conxuntural do mercado inmobiliario galego. Presta especial atención á situación do mercado nas sete principais áreas urbanas galegas.

Autor: Manuel Vilas Fernández, Universidade de Santiago de Compostela.

Editado pola Fundación Caixa Galicia.
Depósito Legal: C-675-2004
I.S.N.N.: 2171-5378

IV. LA INTERNACIONALIZACIÓN DE LA ECONOMÍA GALLEGA 2010

Publicación de carácter anual que ten por obxectivo analizar a evolución do proceso de internacionalización da empresa galega.

Coordinador: Alberto Meixide Vecino, CIEF-Fundación Caixa Galicia, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA.

Equipo realizador: Juan J. Ares Fernández, Universidade de Santiago de Compostela /IDEGA, Adrián Blanco Estévez, Xan López Facal.

Colaboradores de investigación: Diana Fernández Méndez, IDEGA, Manuel López Sande, Dolores Martínez Martínez, CIEF.

Editado polo CIEF - Fundación Caixa Galicia.
I.S.S.N.: 1889-9897
Depósito Legal: C-3867-2010

V. DOCUMENTOS DE TRABAJO IDEGA

NÚMEROS PUBLICADOS

1. ÁREA DE GEOGRAFÍA

1.1 Documentos de Trabajo. Geografía 23

Autora: Lucrezia López, IDEGA/Universidade de Santiago de Compostela

Título: *La ciudad y su imagen turística. El caso de Santiago de Compostela en el marco turístico italiano*

2. ÁREA DE ANÁLISE ECONÓMICA:

2.1. Documentos de Trabajo. Análise Económica 39

Autores: Roberto Bande Ramudo, Elva López Mourelo, Universidade de Santiago de Compostela

Título: *¿Influye la edad en la incidencia y gravedad de los accidentes de trabajo? Evidencia para la economía española*

2.1. Documentos de Trabajo. Análise Económica 40

Autores: Roberto Bande Ramudo, Melchor Fernández Fernández, Universidade de Santiago de Compostela; Víctor Montuenga Gómez, Universidade de Zaragoza

Título: *Las tasas de paro regionales españolas: convergencia o polarización*

VI. PLAN ESTRATÉXICO DA PROVINCIA DE LUGO

Coordinadores: Alberto Meixide Vecino, CIEF-Fundación Caixa Galicia, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA; Melchor Fernández Fernández, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA; Manuel Francisco Marey Pérez, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA

Equipo realizador: José Colino Sueiras, Universidad de Murcia; Francisco Sineiro García, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA, Roberto Lorenzana Fernández, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA, Emilio R. Díaz Varela, Universidade de Santiago de Compostela; Uxío Labarta Fernández, CSIC; Jesús Castro Lozano, FAEPAC; Rosario Méndez Gil, FAEPAC; Xan López Facal, Juan J. Ares Fernández, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA; Manuel Vilas Fernández, Universidade de Santiago de Compostela; Rafael Trelles González, Universidade de Santiago de Compostela; María Reigosa Castro, Universidade de Santiago de Compostela; Javier José Cancela Barrio; Margarita Novales, Universidade da Coruña; Fernando González Laxe, IUEM; Carlos José Álvarez López, Universidade de Santiago de Compostela; Marta Cardín Pedrosa, Universidade de Santiago de Compostela; Pablo Ramil Rego, Universidade de Santiago de Compostela; Belén de Nóvoa Fernández, Universidade de Santiago de Compostela; Javier Ferreiro da Costa, Universidade de Santiago de Compostela; Boris A. Hinojo Sánchez, Universidade de Santiago de Compostela; Marco A. Rubinos Román, Universidade de Santiago de Compostela; Carlos Ferrás Sexto, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA; Francisco Xosé Armas Quintá, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA; Antonio de Vega Rodríguez, Universidade de Santiago de Compostela.

Colaboradores: Diana Fernández Fernández, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA; Manuel López Sande, Universidade de Santiago de Compostela/IDEGA; Dolores Martínez Martínez, CIEF.

Editado pola Deputación de Lugo.

I.S.B.N.: 84-8192-664-7

DOCENCIA

I. Apoio académico e institucional ao Programa de Doutoramento en Economía da Universidad de La Habana (Cuba)

Convenio de colaboración entre a Xunta de Galicia, a través da Secretaría Xeral de Relacións Exteriores e a Universidade de Santiago de Compostela a través do IDEGA, cun prazo de execución de tres anos (2008–2010)

IDEGA
Instituto Universitario de Estudos e
Desenvolvemento de Galicia

II. Posgraao Oficial en Desenvolvemento Rexional e Integración Económica

Lugar de celebración: Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais da Universidade de Santiago de Compostela.

Coordinadora: Dolores Riveiro García

III. Máster Internacional en Tecnoloxías da Información e Desenvolvemento Económico

Datas de celebración: entre o 16 de novembro de 2009 e o 30 de setembro de 2010

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia–IDEGA

Director: Carlos Ferrás Sexto

IV. Máster en Sociedade da Información e do Coñecemento

Datas de celebración: entre o 15 de novembro de 2010 e o 30 de setembro de 2011

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia–IDEGA

Director: Carlos Ferrás Sexto

V. Curso de especialización en Marketing Territorial e Novas Tecnoloxías

Datas de celebración: entre o 15 de novembro de 2009 e o 30 de xuño de 2010

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia – IDEGA

Director: Carlos Ferrás Sexto

VI. Curso de verán *O impacto económico e efectos distributivos do turismo en España*

Data e lugar de celebración: do 8 ao 10 de setembro de 2010 en Sanxenxo (Pontevedra)

Directores: Melchor Fernández Fernández, Alberto Meixide Vecino

Organiza:

Universidad Internacional Menendez Pelayo

Patrocina:

Fundación Caixa Galicia

XORNADAS, CONFERENCIAS E SEMINARIOS

I. Xornada sobre *Políticas de clusters, experiencias recientes y retos para el futuro*

Santiago de Compostela, 21 de xaneiro de 2010

Xornada celebrada no Centro de Estudios Caixa Galicia

Organiza:

- CIEF- Fundación Caixa Galicia

Colabora:

- Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia IDEGA

II. II Xornadas: *O mundo rural a debate*

Lugo, 15 de marzo, 15 de abril e 20 de maio de 2010

Xornadas celebradas na Escola Politécnica Superior

Coordinadora:

- Mar Pérez Fra, Escola Politécnica Superior

Organiza:

- Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia (IDEGA)

Colabora:

- Deputación Provincial de Lugo

III. Conferencia *Pathways to retirement, income and cause specific mortality risks in the Netherlands*

Santiago de Compostela, 18 de xuño de 2010

Conferencia impartida no Centro de Estudios Caixa Galicia

IV. Conferencia *Comercio, urbanismo e urbanidade*

Santiago de Compostela, 1 de decembro de 2010

Conferencia impartida no Paraninfo da Universidade

V. Seminario *La Evolución de los Servicios Sociales en Inglaterra: Debate actual*

Santiago de Compostela, 13 de decembro de 2010

Seminario celebrado no Centro de Estudios Caixa Galicia

PUBLICACIÓNS 2010
INVESTIGADORES DO IDEGA

Autora: Suárez Piñeiro, Ana M^a

Título: The Roman Wall of Lugo: the social use of cultural heritage

Libro: Processes of Heritage Making in Geographical Space

Editorial: Universidade de Santiago de Compostela

Páxinas: inicial: 39 final: 47

Autores: Lois González, Rubén C.; Aldrey Vázquez, José A.

Título libro: Breve Xeografía de Galicia

Editorial: A Nosa Terra

Páxinas: 105

Autores: Piñeira Mantiñán, María José; Aldrey Vázquez, José A.

Título: Winning back de inner city: Planning strategies for the comprehensive regeneration of housing neighbourhoods built between 1950 and 1980

Revista: Quaestiones Geographicae

Páxinas: inicial: 75 final: 87

Autores: Verdugo Matés, Rosa; Aldrey Vázquez, José A.

Título: O impacto económico e territorial dos inmigrantes e dos retornados na Galiza (1990-2005)

Revista: Estudos Migratorios,

Volume: II N° 1 Páxinas: inicial: 55 final: 75

Autores: Pazos Otón, Miguel; Aldrey Vázquez, José A.

Título: The sustainable management of the city: examples of implementation of Agenda 21 in Spain

Revista: The Open Urban Studies Journal

Páxinas: inicial: 58 final: 67

Autores: Rodríguez González, Román, Aldrey Vázquez, José A.

Título: Ordenación del Territorio en Guatemala: una asignatura pendiente

Libro: Las escalas de la Geografía: del mundo al lugar.

Editorial: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha

Páxinas: inicial: 775 final: 796

Autores: Rodríguez González, Román, Aldrey Vázquez, José A.

Título: Instrumentos de ordenación del territorio en España

Libro: Territorio. Ordenar para competir

Editorial: Netbiblo

Páxinas: inicial: 183 final: 205

Autor: Aldrey Vázquez, José A.

Título: Áreas de rehabilitación integral: la Memoria-Programa como instrumento para su declaración

Libro: Territorio. Ordenar para competir

Editorial: Netbiblo

Páxinas: inicial: 321 final: 343

Autor: Marques, Hélder; Aldrey Vázquez, José A.

Título: Tendências Recentes da Ruralidade no Noroeste Peninsular

Libro: Grandes Problemáticas do Espaço Europeu: Norte de Portugal e Galiza.

Editorial: Faculdade de Letras da Universidade de Porto

Páxinas: inicial: 131 final: 145

Autor: Aldrey Vázquez, José A.

Título: Mudanzas demográficas recentes no agro galego

Libro: Grandes Problemáticas do Espaço Europeu: Norte de Portugal e Galiza.

Editorial: Faculdade de Letras da Universidade de Porto

Páxinas: inicial: 49 final: 77

Autor: López González, Alejandro; Aldrey Vázquez, José A.

Título: Envejecimiento e inmigración en los espacios urbanos españoles. Un análisis a escala municipal

Publicación: Actas del XII Congreso de la Población Española

Autores: Bande, Roberto; Fernández, Melchor; Montuenga, Víctor M.

Título: Desequilibrios territoriales en el mercado laboral y estructura de la negociación colectiva

Revista: Papeles de economía española

Páxinas: inicial: 193 final: 213

Autores: Bande, Roberto; Fernández, Melchor; Montuenga, Víctor M.

Título: Actividad, ocupación y paro: evaluación de la política regional comunitaria en las regiones objetivo 1

Revista: Papeles de economía española

Páxinas: inicial: 16 final: 38

Autores: Fernández Fernández, Melchor; López Facal, X., (e outros)

Título: A crise en clave galega

Revista: Tempos Novos

Páxinas: inicial: 28 final: 36

Equipo realizador: Pousa Hernández, Miguel, Fernández Grela, Manuel e outros

Título: A Economía Galega. Informe 2008

Editorial: Fundación Caixa Galicia

Equipo realizador: Pousa Hernández, Miguel e outros

Título: Informe de conxuntura da economía galega.

Editorial: Fundación Caixa Galicia

Coordinadores: Fernandez Fernández, Melchor; Marey Pérez, Manuel Fco.; Meixide Vecino, Alberto

Título: Plan estratéxico da provincia de Lugo

Edita: Deputación de Lugo

Autores: Pena Boquete, Yolanda; Destefanis, Sergio; Fernandez-Grela, Manuel

Título: The distribution of gender wage discrimination in Italy and Spain: a comparison using the ECHP

Revista: International Journal of Manpower

Volume: 31 nº2, páxinas: inicial:109 final:137

Autores: Paül Carril, V.; Pazos Otón, M.

Título: Los espacios naturales protegidos. Un análisis diacrónico desde la ordenación territorial

Libro: Territorio: Ordenar para Competir

Editorial: Netbiblo

Páxinas: inicial: 207 final: 242

Autores: Armesto López. X.A; Pazos Otón, M.

Título: Productos Galegos de Calidade e Gastronomía ¿Un Renacer Para o Agro Galego?

Libro: Grandes Problemáticas do Espaço Europeu. Norte de Portugal e Galiza

Editorial: Facultade de Letras da Universidade do Porto

Páxinas: inicial: 113 final: 130

Autores: Ulla Lorenzo, F.; Pazos Otón, M.

Título: Productos y destinos turísticos emergentes en Galicia

Revista: Tekhné. Revista de Estudos Politécnicos

Editorial: Instituto Politécnico do Cávado e do Ave. Barcelos

Volume: VIII nº 14 Páxinas: inicial: 21 final: 43

Autor: Lois González, Rubén C.

Título: Ordenación territorial y competitividad interterritorial: una relación compleja

Libro: Territorio. Ordenar para competir

Editorial: Netbiblo

Páxinas: inicial: 31 final: 35

Autores: Lois González, Rubén C., González, J.
Título: The Historic Centre in Spanish Industrial and Post-Industrial Cities
Revista: The Open Urban Studies Journal
Volume: 3, páxinas: inicial: 34 final: 46

Autores: Lois González, Rubén C.; Piñeira Mantiñán, María José
Título: Gobernanza en cascos históricos Patrimonio de la Humanidad: el caso de Quito (Ecuador)
Libro: Las escalas de la Geografía: del mundo al lugar. Homenaje al profesor Miguel Panadero Moya
Editorial: Universidad de Castilla La Mancha
Páxinas: inicial: 639 final: 653

Autor: Lois González, Rubén C.
Título: El mar para pescar: Pesca en la Europa Mediterránea
Libro: Geografía Asakura del Mundo: Historia de la Tierra y el Ser Humano. 7. La Europa Mediterránea
Editorial: Asakura
Páxinas: inicial: 253 final: 259

Autores: Lois González, Rubén C.; Piñeira Mantiñán, María José; Santomil Mosquera David
Título: The image of rural spaces in the promotion of tourism in Galicia
Libro: Proceedings, III Anglo-Spanish Rural Geography Conference
Editorial: Rural Geography Research Group del IBC y Grupo de Geografía Rural de la AGE
Páxinas: inicial: 255 final: 267

Autores: Lois González, Rubén C., Armas Quintá, F.J.; Macía Arce, Carlos
Título: ICT Inequalities in The Spanish Urban System
Revista: Journal of Urban and Regional Analysis
Volume: 2, páxinas: inicial: 19 final: 32

Autores: Lois González, Rubén C., Balsa, J.
Título: Particularidades y estado actual de la cartografía turística oficial en Galicia
Revista: Cuadernos de Turismo
Volume: 26, páxinas: inicial: 24 final: 46

Autores: Lens, Ángel G.; Ferrás Sexto, Carlos
Título: Xeografía da percepción nos barrios da Coruña. Interpretando a cidade construída.
Libro: A Cidade dos Barrios. Unha mirada complementaria da Coruña
Editorial: COAG
Páxinas: inicial: 22 final: 27

Autores: Ferrás Sexto, Carlos, García Vázquez, Yolanda; Pose García, Mariña
Título: An information management web system for developing the Galician rural milieu: The commercialization of agricultural products from family farms
Publicado en: Actas 5ª Conferencia Ibérica de Sistemas y Tecnologías de la Información

Autor: Ferrás Sexto, Carlos
Título: Counterurbanization. Encyclopedia of Geography
Libro: Encyclopedia of Geography
Editorial: Kansas University

Autores: Ferrás Sexto, Carlos, García Vázquez, Yolanda; Pose García, Mariña
Título: Designing an information management web system for the commercialization of agricultural products of family farms
Publicado en: International Geographical Union. Regional Conference

**ORZAMENTO E BALANCE
DE SITUACIÓN DO IDEGA**

INGRESOS XESTIÓN-INVESTIGACIÓN

	2009	2010
Remanente Xestión	116.894,23	127.719,90
Remanente Investigación	982.989,77	886.843,55
Universidade de Santiago	6.474,13	5.500,00
Ingresos Producción Científica	10.087,43	4.568,83
Axudas Terceiro Ciclo	2.855,12	1.603,26
Achegas Xunta de Goberno	3.000,00	3.000,00
Achegas bolsas de Viaxe	2.028,00	557,00
Outros Ingresos	5.638,16	6.540,57
Ingresos de Proxectos	1.337.044,17	994.442,76

TOTAL INGRESOS	2.467.011,01	2.030.775,87
-----------------------	---------------------	---------------------

GASTOS XESTIÓN-INVESTIGACIÓN

	2009	2010
Gastos de Proxectos	156.156,52	109.399,59
Material Funxible	7.494,18	4.032,90
Comunicacións	1.734,10	2.137,88
Equipamento	5.728,45	11.017,97
Sesións Científicas, Xornadas e Congresos	1.694,57	2.944,56
Programa Doutoramento	2.617,25	1.603,26
Gastos de persoal	834.806,57	490.972,10
Outros gastos	441.740,82	345.954,66
Remanente incorporar	1.015.038,55	976.300,28
Retención Universidade	0,00	86.412,67

TOTAL GASTOS	2.467.011,01	2.030.775,87
---------------------	---------------------	---------------------